

Samhällsvetenskapliga fakultetens anvisningar vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som professor

Anvisningarna vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som professor vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten vänder sig till både sökande och sakkunniga.

Det inledande avsnittet vänder sig till sökande och sakkunnig och består av:

- Behörighetskrav för anställning som professor
- Kriterier för bedömning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet
- Bedömning av befordran till professor
- Utformning av ansökan

Det avslutande avsnittet vänder sig till sakkunnig och består av:

- Beskrivning av sakkunnigas uppdrag

Behörighetskrav för anställning som professor

Vid anställning ska avseende fästas endast vid saklig grund, såsom förtjänst och skicklighet, 12 kap. 5 § regeringsformen. Skickligheten ska sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat, 4 § lagen om offentlig anställning.

I Anställningsordning för lärare vid Umeå universitet regleras behörighetskriterier och bedömningsgrunder vid rekrytering och befordran samt sakkunniggranskning.

Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Ytterligare behörighetskrav kan förekomma om dessa är en förutsättning för anställningens utförande, som exempelvis klinisk skicklighet eller viss vetenskaplig inriktning.

Kriterier för bedömning

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla, det vill säga vetenskaplig och pedagogisk skicklighet. Andra bedömningsgrunder som kan beaktas, som exempelvis skicklighet att leda och administrera, framgår av anställningsprofil och annons.

En allmän förutsättning för samtliga lärarkategorier är såväl god samarbetsförmåga, som den kompetens och lämplighet i övrigt som behövs för att fullgöra arbetsuppgifterna väl.

Kriterier för bedömning av vetenskaplig skicklighet

Bredd och djup i forskningen

Den vetenskapliga skickligheten innefattar förmåga att planera, initiera, leda och utveckla forskning. Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom egen forskning med hög grad av problemformuleringsförmåga, teori- och metodmedvetenhet samt analysskicklighet. Forskningsinsatserna ska också ha ämnesmässig bredd så att den sökande kan representera det forskningsämne som professuren avser. Bredare, djupare och mer aktuell produktion ger företräde.

Originalitet i forskningen

Den huvudsakliga forskningsinsatsen ska vidare vara av originalkaraktär, det vill säga att forskningsproblem, metoder och resultat är nya i förhållande till andras insatser. Det räcker inte med att i sin forskning ha sammanfattat andras forskning eller att ha replikerat forskningsresultat med nya data. I de fall den sökande inte är ensam författare, ska ansvarsfördelningen för verket anges. Eventuella överlappningar mellan olika publikationer ska anges.

Produktivitet

Den vetenskapliga publiceringen ska vara omfattande och av god kvalitet; vanligtvis motsvarande minst dubbel docentkompetens publicerat i artikel- eller bokform i välrenommerade vetenskapliga tidskrifter eller på välrenommerade förlag, med så kallat peer-review förfarande.

Bidrag till vetenskapssamhället

Den sökande har nått en hög grad av erkännande, såväl nationellt som internationellt, med beaktande av vetenskapligt område och tradition. Erkännande styrks framför allt via publicering, med peer-review förfarande, samt blivit citerad av andra forskare. Bidraget till det vetenskapssamhället kan också visas genom forskningssamarbeten i exempelvis professionella nätverk av olika slag, såsom samarbeten med forskare vid andra universitet och högskolor, eller medverkan i forskningsorganisationer.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

Den sökande har innehaft upprepade uppdrag i form av olika granskningsuppgifter, opponentskap och uppdrag som betygsnämndsledamot. Uppdrag inom vetenskapssamhället kan också visas genom ledarskap i forskningsprojekt och framgångsrik handledning.

Förmåga att i konkurrens erhålla externa forskningsmedel

Den sökande har, som huvudsökande, erhållit forskningsmedel i nationell eller internationell konkurrens.

Samverkan med omgivande samhälle

Samverkan med omgivande samhälle avser nyttgörande av den egna forskningen genom samarbeten och andra insatser som sträcker sig utanför universitet och högskolor. Det kan exempelvis ske genom direkta samarbeten med näringsliv och samhällsorganisationer, genom att den sökande anlitas som expert i olika sammanhang, författat populärvetenskapliga alster eller deltagit i samhällsdebatten i övrigt.

Kriterier för bedömning av pedagogisk skicklighet

Den pedagogiska skickligheten vid anställning som professor visas genom dokumenterad erfarenhet av undervisning på vetenskaplig eller konstnärlig grund inom högskolan.

Förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer

Pedagogisk skicklighet visas genom erfarenhet av utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå av god kvalitet, samt särskild förmåga att handleda doktorander till doktorsexamen. Det sistnämnda innebär handledarerfarenhet genom i första hand huvudhandledarskap av doktorand fram till disputation.

Den sökanden ska visa på förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning genom exempelvis:

- erfarenheter av undervisningsverksamhet (omfattning och nivåer)
- erfarenheter av forskarhandledning

Förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär

Den sökanden ska visa på förmåga att variera undervisnings- och examinationsformer genom exempelvis:

- erfarenheter av olika undervisningsmetoder
- erfarenheter av olika examinationsformer
- erfarenheter av arbete med konstruktiva länknings mellan förväntade studieresultat, undervisningsmetoder och examination

Erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning

Den sökanden förmåga att samverka visas genom:

- omvärldskontakter av, för området, relevant art
- samverkanserfarenheter inom utbildning
- medverkan i folkbildning och populärvetenskapliga sammanhang

Medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel

Förmåga att kontinuerligt utveckla undervisningspraktiken kan exempelvis visas genom:

- erfarenheter av kursutveckling och pedagogiskt utvecklingsarbete
- framtagande av undervisningsmaterial samt egen forskning om utbildning
- erfarenheter av pedagogiskt ledarskap

Ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen

Den sökande ska visa förmåga att inta ett reflekterande förhållningssätt gentemot den egna undervisningsverksamheten. Detta visar sig genom att den sökande:

- är medveten om sina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden
- problematiserar kursinnehåll och undervisningsformer i diskussioner med kollegor och studenter
- deltar i diskussioner eller debatter om undervisning och utbildning i pedagogiska eller andra tidskrifter
- informerar om pedagogiska erfarenheter på konferenser eller liknande

Bedömning vid befordran till professor

I anställningsordningen anges också regler för befordran från universitetslektor till professor. En universitetslektor som är anställd tills vidare kan ges möjlighet att, mot bakgrund av verksamhetens behov och förutsättningar, prövas för befordran till professor.

Rektor avgör i varje enskilt fall, utifrån underlag som redovisats av fakulteten, om möjlighet till prövning föreligger. Vid en prövning ska bedömning göras mot behörighet och bedömningsgrunder för anställning som professor. Genomgången handledarutbildning eller motsvarande är ett krav för befordran till professor.

Ansökan om att bli prövad för befordran till professor ställs till dekan och skickas till registrator.

Utformning av ansökan

Vid Umeå universitet söks utlysta anställningar via ett elektroniskt ansökningssystem (Varbi) som nås via annonsen på Umeå universitets sida för "Jobba hos oss". Sökande följer anvisningarna i det elektroniska rekryteringssystemet, i vilket de efterfrågade dokumenten laddas upp.

Samtliga handlingar ska vara inkomna vid ansökningstidens utgång. Det elektroniska ansökningssystemet stängs vid midnatt vid datumet för sista ansökningsdag.

En ansökan om anställning som professor innehåller:

- personligt brev inklusive kontaktuppgifter
- meritförteckning/CV
- publikationslista
- redogörelse för vetenskaplig eller konstnärlig skicklighet
- redogörelse för pedagogisk skicklighet
- eventuell redogörelse för utveckling och ledning av verksamhet och personal
- avsikts-/programförklaring avseende vetenskaplig verksamhet
- kopior av relevanta examensbevis
- åberopade vetenskapliga publikationer - **maximalt tio publikationer** - samt förteckning över dessa
- referenser inklusive kontaktuppgifter

Sökande får åberopa endast sådana vetenskapliga skrifter som publicerats eller accepteras för publicering senast vid ansökningstidens utgång.

En ansökan eller en komplettering av en ansökan som inkommit för sent, får beaktas om det finns särskilda skäl.

Beskrivning av sakkunnigas uppdrag

Bakgrund

Sakkunnigs granskning av ansökningar omfattas av de bestämmelser som anges i 12 kap. 5 § regeringsformen, 4 kap. högskoleförordningen, Anställningsordningen för Umeå universitet och anvisningarna i dokumentets inledande avsnitt.

Underlag för sakkunnigs bedömning utgörs av de handlingar som sökande åberopar, annons och anställningsprofilen för utlysningen samt intervjuer och eventuella provföreläsningar. De sakkunnigas uppdrag består i att granska och bedöma sökandes skicklighet. Det avser vetenskaplig, pedagogisk, administrativ och övrig skicklighet hos behöriga sökanden. Prövningen av den vetenskapliga och pedagogiska skickligheten ska ägnas samma omsorg.

När sakkunnigs utlåtande inkommer till Umeå universitet blir detta en allmän handling i enlighet med de regler som omfattar statliga myndigheter.

Allmänt om uppdraget som sakkunnig

I samband med överenskommelse om uppdraget som sakkunnig ska en tidsplan vara bestämd och eventuella jävsförhållanden vara utredda. Om sakkunnig känner till omständighet som kan antas utgöra jäv ska sakkunnig utan fördröjning informera anställningskommitténs handläggare om detta.

Tillgång till ansökningshandlingarna erhålls efter att beslut fattats om utseende av sakkunniga i ärendet. I e-rekryteringssystemet återfinns:

- annons
- anställningsprofil
- sökandeförteckning
- Umeå universitets anställningsordning
- Samhällsvetenskapliga fakultetens anvisningar vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som professor
- information om rutin för ersättning för uppdraget som sakkunnig

Sakkunnig ska endast bedöma:

- de meriter som bifogats ansökan och uppnåtts senast vid ansökningstidens utgång,
- de publikationer som sökande kan åberopa och har bifogat sin ansökan, och
- sökandes prestation under intervju och vid eventuellt provföreläsning

Sakkunnigas uppdrag

Uppdraget som sakkunnig ska utföras självständigt. Sakkunniga vägleder med sina utlåtanden anställningskommittén i sitt beredningsarbete och dessa utlåtanden utgör ett betydelsefullt underlag i rekryteringsprocessen. Sakkunnig kan välja att skriva utlåtandet på svenska, annat skandinaviskt språk, eller engelska. Uppdraget som sakkunnig består av tre delar som följer:

1. Första utlåtandet

Det första utlåtandet inleds med en översiktlig redogörelse av respektive sökandes meriter tillsammans med en motivering om huruvida sökande uppfyller behörighetskraven för utlysningen. Dessa krav återfinns i anställningsprofilen och annonsen för utlysningen. Där sökande bedöms obehörig ska anledning tydligt framgå i utlåtandet.

Med stöd av bedömningsgrunderna för utlysningen och avvägningen mellan dessa ska sakkunnig redovisa en utförlig bedömning av de sökande som i första hand bör komma i fråga att erbjudas intervju och eventuell provföreläsning (tätgrupp). Vanligen placeras omkring tre till fyra sökande i tätgruppen.

Sakkunnig förväntas grundligt redogöra för meriterna hos respektive sökande som har placerats i tätgrupp och redogöra för hur dessa sökande skiljer sig från övriga behöriga sökande till utlysningen.

Tätgruppen ska inte rangordnas i det första utlåtandet.

2. Intervju och provföreläsning

Utlysningens rekryteringsgrupp ansvarar för initierandet och genomförandet av intervjuer och eventuella provföreläsningar med de sökande. Sakkunnig närvarar digitalt eller på plats. Sakkunnig har yttranderätt vid både intervju och eventuell provföreläsning.

3. Andra utlåtandet

Uppdraget avslutas med att sakkunnig väger samman var och en av de intervjuades meriter utifrån utlysningens bedömningsgrunder och avvägningen mellan dessa. Sammanvägningen ska vara tydlig och noggrant beakta bedömningsgrunderna i förhållande till var och en av de sökande i tätgruppen. Sakkunnig förväntas också fästa hänsyn vid sökandes prestation under intervju och eventuellt provföreläsning.

Det andra utlåtandet ska mynna ut i en inbördes rangordning av de som i första hand bör komma ifråga för anställningen.

Ersättning för uppdraget

Uppdragets ersättning utgår till sakkunnig efter att det andra utlåtandet inkommit och att det samlade underlaget bedömts komplett utifrån gällande anvisningar. Den generella ersättningsnivån fastställs enligt särskilt dekanbeslut och snabbhetspremie kan tillkomma efter särskild överenskommelse.